

i Sognekommunerne at have særlige Ægtefælsstiftere, men dette kan efter Omstændighederne være lige saa vanskeligt som med Sognefogederne. Det er jo ikke altid, man i Sognene kan finde Mænd, der ere egnede dertil, navnlig ikke i smaa Sogne. Og dertil kommer den samme Betragtning, som afcerede Medlemmer er anført for Sognefogedernes Vedkommende, nemlig Bønsørgsmaalet. Man kan dog ikke paalægge Folk det som borgerligt onus. Man maatte altsaa her, hvad dette høje Ting jo ikke holder saa meget af, skabe en Række ny Embedsmænd, som man maa betale Lønning. Jeg skal saa endnu kun gøre een Bemærkning med Hensyn til § 8, der omhandler Kundgørelsen efter § 5. Der siges med Hensyn til denne Kundgørelse af de paagældendes Hensigt af at indgaa det borgerlige Ægtefælskab, at den kan udelades enten efter Bevilling af Overøvrigheden eller i livsfarlige Sygdomstilfælde, som ikke tillade Opsættelse, og Paragrafen indeholder altsaa en Forandring, som jeg for saa vidt ikke lægger Vægt paa, nemlig Bevillingen skal gaa over fra Justitsministeriet til Overøvrigheden. Det er nemlig nu saaledes, at det efter Loven af 13de April 1851 er Justitsministeriet, som bevilger, men Bevillingen udleveres af Overøvrigheden. Det synes nu at skulle være Meningen, at de skulle kunne udstedes uden videre efter Overøvrighedens Støn og uden noget Bededrag, som nu betales for Bevillingen. Jeg antager, at hvis det er Meningen, saa kommer man naturlig i Praksis ind paa, at det bliver en ren Formjag at søge disse Bevillinger. Naar de ikke koste noget, saa ville Folk begære dem, og saa tror jeg nok, at man i temmelig stort Omfang vil kunne slaa en Streg over Bestemelsen om Kundgørelsen. Jeg gør opmærksom derpaa, for at opfordre et eventuelt Udvalg til nærmere at overveje Sagen, om det ikke vilde være rimeligt og fornuftigt paa det Punkt at holde sig i det mindste i det væsentlige til det nuværende, saaledes at Folk, hvis de ville slippe for denne Kundgørelse, ligesom naar Folk ville slippe for Bønsørgen, maa løse det, man kalder et Bønsørgsbrev, og finde sig i at betale det derfor fastsatte Gebyr. — Man vil altsaa se at de Betragtninger, jeg her har gjort gældende, i det store og hele nærmest ere til Besledning eller til Underretning om min Opsættelse. Mine væsentligste Indvendinger ere de, som jeg har anført med Hensyn til § 1, Nr. 11.

M. Nielsen. Jeg giver den højtærede Minister Ret i, at man jo ikke kan

gaa til et Lovforslag som dette for Præsternes Styld, det vilde være for meget forlangt. Naar der taltes om at tage en saa vidt-gaaende og betydningsfuld Lov som denne for Præsternes Styld, mente den højtærede Minister, at Præsterne for største Parten vilde være mod Forslaget, medens jeg mente, at Præsterne for største Parten vilde være for det. Ja, det er jo, som den højtærede Minister sagde, Paastand mod Paastand. Men mon der ikke skal ligge en lille Forklaring deri, at den højtærede Minister mest faar sin Opsættelse gennem Biskopperne, medens jeg har min Opsættelse gennem Samtale med Præsterne? Man vil jo gerne have, at andre have den Ansværelse, man selv har, og jeg tror, at de fleste af vore Biskopper for Øjeblikket ikke ønske borgerligt Ægtefælskab, og saa antage de eo ipso, at de fleste af Præsterne heller ikke ønske det. Jeg tror nok at hvis Præsternes Mening blev ækket om denne Sag, vilde jeg komme til at staa paa den Side, der fik Ret; jeg tror nemlig, at Flertallet ønsker det. — Saa gjorde den højtærede Minister en lille Bemærkning om, at naar alligevel saa godt som det samme Antal som nu vilde søge kirkelig Vielse, saa var i og for sig denne Forandring af temmelig uvæsentlig Betydning — saaledes forstod jeg den højtærede Minister. Det tror jeg nu slet ikke; det er hverken Tilfældet med Hensyn til det Ægtepar, som gaar til den kirkelige Vielse, eller for den Præst, som staar og vier dette Par. Der er virkelig stor Forskel, om man staar lige over for et Par, som kommer der, fordi de skulle komme, og om man staar lige over for et Par, som kommer der, fordi de gerne ville. Bare det at have Bevidstheden om, at det ikke er tvungne Folk, der staa foran en, vil i alt Fald for mig have stor Betydning. Det er ikke behageligt for en Præst at staa og rette f. Eks. det Spørgsmaal, om vedkommende har beraadt sig med Gud i Himlen, naar man nærer en til Vished grændende Formodning om, at vedkommende Person ikke har noget at gøre med Kirken. Naar de derimod frivilligt søgte kirkelig Vielse, havde man Lov til at antage, at naar de kom der, kom de der ogsaa af kirkelig Interesse, som kirkeligt findede, Mennesker. I øvrigt tror jeg lige saa lidt som den højtærede Minister, at dette Lovforslag bliver til Lov i den nærmeste Fremtid, og vi kunne da ogsaa leve uden det, men saa vil jeg rigtig nok ønske, at den højtærede Minister vil hjælpe os Præster til at faa et andet Ritual ved Vieser, og at Overvejelserne om Rituallet ikke blive alt for langvarige. Det trænge vi i høj Grad til, og derved ville Præsterne